

HOE SCHRIJF IK EEN GOEDE BOEKRECENSIE?

Er is geen kant-en-klaar recept en er zijn geen regels voor een goede recensie. Dat maakt ze zo leuk om te schrijven, je kunt er veel van jezelf in kwijt. Maar als je wilt dat de lezer er wat aan heeft, zijn er wel een paar tips en tricks. Want een goede beknopte recensie schrijven is nog helemaal niet zo gemakkelijk.

➔ Wat is een recensie?

Een recensie is volgens het woordenboek een beoordeling en een kritische beschouwing. Er zit dus een mening in. Die mening wordt sterker als het verder gaat dan: het is een goed of slecht boek. Het wordt al beter als er staat: het was een spannend, grappig, romantisch of saai boek. Maar de kunst is om met voorbeelden en argumenten te onderbouwen waarom jij het spannend of saai vond.

➔ Waarom dit boek?

Het begint met het uitzoeken van een boek. Waarom lees je dit boek? Heb je meer van deze schrijver gelezen, is dit een genre dat je boeit? In wat voor genre valt dit boek eigenlijk en wat heeft deze auteur nog meer geschreven en wat is er bijzonder aan hem of haar? Je kunt informatie opzoeken de achtergrond van de schrijver en zijn boeken. Pas wel op dat je niet alvast andere recensies over dit boek leest. Dat maakt het moeilijker om je eigen mening te vormen.

➔ Tijdens het lezen

Er zijn verschillende manieren om je tijdens het lezen al voor te bereiden op het schrijven van de recensie. Door het uit te proberen, kom je er achter wat jou het beste ligt. Ga er in ieder geval niet vanuit dat je alles na afloopt nog weet. Het is handig om passages die je opvallen te onderstrepen. En alvast aantekeningen te maken: wat valt je op. Je kunt tijdens het lezen een 'mindmap' maken - dat is een schema met de hoofdpersonen en de belangrijkste verhaallijnen.

➔ Recensie schrijven

Een recensie is niet alleen maar een kritische beschouwing, het laat ook zien waar het boek in grote lijnen over gaat. Een boekbespreking heeft geen vaste opbouw maar wel een aantal terugkerende elementen: een samenvatting, het benoemen van thema's en een conclusie. In de samenvatting hoef je niet heel uitvoerig te zijn. Leg de nadruk op de verhaallijnen die jij belangrijk vindt. Benoem daarnaast waar het boek volgens jou over gaat. Andere dingen die aan de orde kunnen komen zijn: opbouw, stijl, de personages. Ook kun je een vergelijking met ander werk maken, al dan niet van dezelfde auteur. Je oordeel over het boek hoeft niet een slotconclusie te zijn. Je kunt bijvoorbeeld bepaalde dingen heel sterk vinden maar andere minder geslaagd.

➔ 10 tips

1. Bedenk van te voren voor wie je de recensie schrijft. Is het voor een bepaalde doelgroep en leeftijd? Daar kun je de bespreking op aanpassen.
2. Wacht niet te lang met het schrijven van de recensie, dan ben je het 'gevoel' van het boek misschien weer kwijt. Maar begin ook niet meteen na het dichtslaan, het kan helpen om het even te laten bezinken.
3. Gebruik voorbeelden om je mening te onderbouwen. Je kunt rustig citeren uit het boek en woorden of zinnen gebruiken die laten zien wat je bedoelt.
4. Als het kan, probeer dan iets over taalgebruik, stijl en opbouw van het boek te zeggen. Wat is daar bijzonder aan wat valt je er in op?

5. Bedenk synoniemen voor woorden die je vaak gebruikt. Als je vaker recensies schrijft, ga je merken dat je snel dezelfde termen hanteert. Probeer eens vijf andere woorden voor 'spannend' te bedenken.
6. Het is jouw mening – en die van niemand anders. Bedenk wat je zelf vindt en laat je niet sturen door anderen.
7. Hoe persoonlijker hoe beter, maar vermijd het om het over jezelf te hebben. Dus niet te vaak 'ik' gebruiken maar probeer er wel je eigen gevoel in te stoppen.
8. Lees je bespreking, het liefst de volgende dag, nog een keer goed na op spelling en stijl. Het is vervelend als je kritiek op anderen hebt en zelf fouten maakt. Check ook of je zelf begrijpt wat er staat; heb je het helder genoeg verwoord?
9. Pas op met spoilers, teveel vertellen haalt de spanning en verrassing weg. Maar het betekent niet dat je niks mag verklappen. Het is de kunst dat goed te doseren en er creatief mee om te gaan.
10. Lees andere recensies in kranten en op het internet en bedenk wat je er goed en slecht aan vindt.